

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

*Μια κοινή επιδιωκόμενη πορεία προς την ανάπτυξη βιώσιμων
συστημάτων τροφίμων*

Σύνοψη

Ο Κώδικας Δεοντολογίας για υπεύθυνες πρακτικές στον τομέα των επιχειρήσεων τροφίμων και της εμπορίας είναι ένα από τα πρώτα παραδοτέα της [Στρατηγικής της ΕΕ «Από το αγρόκτημα στο πιάτο»](#) και αναπόσπαστο μέρος του σχεδίου δράσης της. Ορίζει κοινές επιδιώξεις και ενδεικτικές ενέργειες, με τις οποίες οι φορείς που «μεσολαβούν από το αγρόκτημα στο πιάτο», όπως παρασκευαστές τροφίμων, υπεύθυνοι του κλάδου εστίασης και επιχειρήσεις λιανικής πώλησης τροφίμων, μπορούν να ευθυγραμμιστούν, να δεσμευτούν και να συνεισφέρουν, εφόσον το επιθυμούν, υποστηρίζοντας τη μετάβαση σε βιώσιμα συστήματα τροφίμων.

Ιούνιος 2021

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I. ΠΡΟΟΙΜΙΟ.....	2
1.1 Εισαγωγή.....	2
1.2 Σκοπός και δομή	3
1.3 Πεδίο εφαρμογής	4
1.4 Ρόλοι και αρμοδιότητες.....	5
II. ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΑΡΧΕΣ.....	8
III. ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	11
3.1 Κοινές επιδιώξεις και ενδεικτικές ενέργειες	11
3.1.1 Προώθηση μοντέλων κατανάλωσης τροφίμων (για μια υγιή και βιώσιμη διατροφή).....	13
3.1.2 Βελτίωση της βιωσιμότητας των εσωτερικών διαδικασιών των κλάδων επεξεργασίας τροφίμων, λιανικής πώλησης τροφίμων, εστίασης και φιλοξενίας.....	18
3.1.3 Βελτίωση της βιωσιμότητας της αλυσίδας αξίας των τροφίμων σε σχέση με τους πρωτογενείς παραγωγούς και λοιπούς παράγοντες.....	23
3.2 Πλαίσιο για φιλόδοξες δεσμεύσεις από τις εταιρείες.....	28
3.2.1 Επιλέξιμες εταιρείες	28
3.2.2 Προδιαγραφές δεσμεύσεων.....	28
3.2.3 Έλεγχος των δεσμεύσεων και αναφορά.....	30
3.2.4 Κοινοποίηση των δεσμεύσεων και των εκθέσεων προόδου	31
3.2.5 Διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου των δεσμεύσεων.....	31
3.3 Πρόσφορες συνθήκες	31
IV. ΌΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ.....	33
4.1 Διακυβέρνηση.....	33
4.2 Γενικός έλεγχος και αξιολόγηση του Κώδικα	35
4.3 Ρήτρα εξαίρεσης	36
4.4 Θέση σε ισχύ	36

I. ΠΡΟΟΙΜΙΟ

1.1 Εισαγωγή

Στο πλαίσιο της [Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας](#), συμπεριλαμβανομένης της [Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο»](#), και διαφόρων άλλων σημαντικών πρωτοβουλιών για τη χάραξη πολιτικών στην ΕΕ αλλά και σε διεθνές επίπεδο με στόχο την αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν λόγω της κλιματικής αλλαγής, της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, της απώλειας της βιοποικιλότητας, της επιβάρυνσης που δημιουργεί η κακή διατροφή και οι μη μεταδοτικές ασθένειες κ.ά., οι ενώσεις και οι εταιρείες που αναφέρονται στο Παράρτημα 1 («Υπογράφωντες») του παρόντος Κώδικα Δεοντολογίας για υπεύθυνες πρακτικές στον τομέα των επιχειρήσεων τροφίμων και της εμπορίας (ο «Κώδικας») είναι έτοιμες να παίξουν τον ρόλο τους συμβάλλοντας στον μετασχηματισμό των συστημάτων τροφίμων εντός των οποίων δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο της σφαίρας επιρροής τους.

Παρόλο που πολλοί υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων στην Ευρώπη συμμετέχουν ενεργά στη μετάβαση προς τη βιωσιμότητα και έχουν ήδη σημειώσει ουσιαστική πρόοδο μέχρι σήμερα σε ατομικό επίπεδο αλλά και σε συνεργασία με άλλους οικονομικούς και κοινωνικούς φορείς, πιστεύεται ότι η στροφή σε βιώσιμα συστήματα τροφίμων θα μπορούσε να επιφέρει περαιτέρω περιβαλλοντικά, υγειονομικά και κοινωνικά οφέλη, να προσφέρει οικονομικά κέρδη και να διασφαλίσει ότι η ανάκαμψη από την κρίση του COVID-19 θα στρέψει τους πολίτες και τους υπεύθυνους επιχειρήσεων σε μια βιώσιμη πορεία. Αυτή η στροφή δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς όλους τους κυριότερους φορείς του συστήματος τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων - αλλά όχι μόνο - των ενδιάμεσων σταδίων της ευρωπαϊκής αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, που θα αναλάβουν σημαντική ευθύνη και θα προχωρήσουν σε ουσιαστικές ενέργειες κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας.

Σε αυτό το πνεύμα, οι υπογράφωντες συνέταξαν, με τη ενεργή συμμετοχή και την αρωγή άλλων φορέων, όπως διεθνείς οργανισμοί, ΜΚΟ, συνδικαλιστικές οργανώσεις και εμπορικές ενώσεις, και σε συνεργασία με τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τον παρόντα προαιρετικό Κώδικα, στηρίζοντας τις συναφείς επιδιώξεις που αναφέρονται στον Κώδικα σχετικά με τη μετάβαση σε βιώσιμα συστήματα τροφίμων.

1.2 Σκοπός και δομή

Σκοπός αυτού του Κώδικα είναι να ενώσει σε μια κοινή επιδιωκόμενη πορεία προς τη μετάβαση σε βιώσιμα συστήματα τροφίμων¹ καλώντας τις επιχειρήσεις κάθε μεγέθους που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, την εμπορία, την επεξεργασία, την προώθηση, τη διανομή τροφίμων και την εστίαση, καθώς και οποιαδήποτε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη των συστημάτων τροφίμων, να ευθυγραμμιστούν με αυτή την κοινή ατζέντα και να συμβάλουν με ουσιαστικές δράσεις, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που περιγράφονται στον Κώδικα.

Για να είναι επιτυχής ο παρών Κώδικας, θα πρέπει να επιδείξει συνεισφορά στην περιβαλλοντική, υγειονομική και κοινωνική βιωσιμότητα των συστημάτων τροφίμων, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την οικονομική βιωσιμότητα της ευρωπαϊκής αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων. Επομένως, ο παρών Κώδικας δεν συμβάλλει μόνο στους στόχους της στρατηγικής της ΕΕ «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» αλλά και στους στόχους άλλων πρωτοβουλιών της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα και της ευρωπαϊκής βιομηχανικής στρατηγικής), στο ευρωπαϊκό σχέδιο για την καταπολέμηση του καρκίνου, καθώς και σε παγκόσμιους στόχους για τη βιωσιμότητα, όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών και οι στόχοι που τέθηκαν στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή.

Βασισμένος στις κατευθυντήριες αρχές του **(Κεφάλαιο II)**, ο παρών Κώδικας αποτελείται από δύο βασικές συνιστώσες συμμετοχής **(Κεφάλαιο III)**:

1. Ένα γενικό πλαίσιο επιδιωκόμενων μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων στόχων που περιγράφει ένα κοινό όραμα για την ευρωπαϊκή αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων και άλλους φορείς με στόχο την επίτευξη βιώσιμων συστημάτων τροφίμων. Οι εν λόγω επιδιωκόμενοι στόχοι υποστηρίζονται από μια σειρά **ενδεικτικών ενεργειών**², που λειτουργούν ως πηγή έμπνευσης για κάθε επιχείρηση τροφίμων, μικρή ή μεγάλη, που

¹ Στο πλαίσιο του παρόντος Κώδικα ισχύει ο ακόλουθος ορισμός: «Βιώσιμο σύστημα τροφίμων είναι το σύστημα τροφίμων που παρέχει επισιτιστική και διατροφική ασφάλεια για όλους με τρόπο που δεν θέτει σε κίνδυνο τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές βάσεις για την παροχή επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας στις μέλλουσες γενιές. Αυτό σημαίνει ότι: i) Είναι επικερδές σε όλα τα στάδια (οικονομική βιωσιμότητα), ii) Έχει ευρύτατα οφέλη για την κοινωνία (κοινωνική βιωσιμότητα), και iii) Έχει θετικό ή ουδέτερο αντίκτυπο στο φυσικό περιβάλλον (περιβαλλοντική βιωσιμότητα).» (Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών/FAO)

² Πέρα από τις νομικές υποχρεώσεις που βρίσκονται σε ισχύ κατά τον χρόνο εφαρμογής του Κώδικα.

επιθυμεί να συμμετάσχει στη μετάβαση προς βιώσιμα συστήματα τροφίμων. Οι κοινές επιδιώξεις και οι ενδεικτικές ενέργειες αναφέρονται στην **ενότητα 3.1**.

2. Ένα **πλαίσιο φιλόδοξων δεσμεύσεων για εταιρείες** που φιλοδοξούν να πρωτοπορήσουν. Κάθε εταιρεία που μπορεί να επιδείξει ηγετικές ικανότητες καλείται να αναλάβει ουσιαστικές, συναφείς και μετρήσιμες δεσμεύσεις που θα παρακολουθούνται όσον αφορά την πρόοδο που σημειώνεται, συμβάλλοντας στις κοινές επιδιώξεις που προβλέπονται στον Κώδικα. Βλ. **ενότητα 3.2** για περισσότερες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών διατάξεων για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

Αναγνωρίζεται ότι οι ενέργειες που γίνονται μόνο από τους φορείς που δραστηριοποιούνται στα ενδιάμεσα στάδια της αλυσίδας τροφίμων δεν αρκούν για τον μετασχηματισμό των συστημάτων τροφίμων. Πέρα από τις ενέργειες άλλων φορέων του συστήματος τροφίμων ή σε σχέση με αυτό (δημόσιες αρχές, κοινωνία των πολιτών, λοιποί φορείς της αλυσίδας τροφίμων και οι αντίστοιχοι προμηθευτές, καταναλωτές), η αυξημένη συνεργασία κατά μήκος της αλυσίδας αξίας και μεταξύ των ιδιωτικών και δημόσιων φορέων είναι ουσιώδους σημασίας προκειμένου να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι που αναφέρονται στον Κώδικα. Ομοίως, η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» αναγνωρίζει τη σημασία της ύπαρξης πρόσφορων συνθηκών για την υποστήριξη, την εφαρμογή, τη διευκόλυνση και την επιτάχυνση των ενεργειών από όλους τους φορείς προκειμένου τα συστήματα τροφίμων να καταστούν βιώσιμα. Περισσότερα σχετικά με αυτό το θέμα αναφέρονται στην **ενότητα 3.3**.

1.3 Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών Κώδικας ισχύει για τους υπογράφοντες που μπορεί να είναι ευρωπαϊκές ενώσεις, υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων και λοιποί φορείς των συστημάτων τροφίμων ή σε σχέση με αυτά που μπορούν να μπορούν να υποστηρίξουν ή/και να συνεισφέρουν ουσιαστικά στους επιδιωκόμενους στόχους που θέτει ο Κώδικας. Ο Κώδικας ισχύει για όλες τις δραστηριότητες που συνδέονται με την παραγωγή, την εμπορία, την επεξεργασία, την προώθηση, τη διανομή τροφίμων και την εστίαση.

Η τήρηση αυτού του Κώδικα είναι προαιρετική και λειτουργεί συμπληρωματικά της συμμόρφωσης με τις υφιστάμενες νομικές υποχρεώσεις.

1.4 Ρόλοι και αρμοδιότητες

Με την υπογραφή τους:

a) Οι ευρωπαϊκές ενώσεις δεσμεύονται ότι θα:

- υποστηρίζουν τους επιδιωκόμενους στόχους που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα (κατά περίπτωση).
- προωθούν και διαδίδουν τον παρόντα Κώδικα στον κύκλο επιρροής τους.
- προτρέπουν τα μέλη τους να ευθυγραμμίζουν τις δράσεις ή/και τις επιχειρηματικές πρακτικές βιωσιμότητας που εφαρμόζουν με τους επιδιωκόμενους στόχους του Κώδικα και τα καλούν, σε προαιρετική βάση, να τηρούν τον παρόντα Κώδικα, ως ενδείκνυται.
- διερευνούν τη δυνατότητα ανάπτυξης ειδικών κλαδικών εργαλείων και πόρων προς υποστήριξη του παρόντος Κώδικα.
- παρέχουν, σε ετήσια βάση, μια έκθεση των δραστηριοτήτων τους προς υποστήριξη του παρόντος Κώδικα, που θα δημοσιεύεται σε έναν ελεύθερης πρόσβασης και ειδικό για τον σκοπό αυτό ιστότοπο.
- εξακολουθούν να διεξάγουν διάλογο με άλλους φορείς της αλυσίδας/των συστημάτων τροφίμων και υπεύθυνους χάραξης πολιτικών σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο για τη σφυρηλάτηση (νέων) σχέσεων, την ανταλλαγή καλών πρακτικών και τη συζήτηση των προκλήσεων που συναντούν, την ανταλλαγή γνώσεων (μελέτες, έργα) και την ανάπτυξη καλύτερης αμοιβαίας κατανόησης, καθώς και τον εντοπισμό ευκαιριών για συνεργασία και πιθανή σύμπραξη.

Η υπογραφή του παρόντος Κώδικα από μια ευρωπαϊκή ένωση δε σημαίνει ότι η εν λόγω ένωση αναλαμβάνει υποχρεώσεις εκ μέρους των μελών της, εκτός εάν υπάρχει σχετική ρητή δέσμευση που υποβάλλεται εκ μέρους των μελών της.

Στο πλαίσιο των δυνατοτήτων και των εντολών τους, οι ενώσεις³ μπορούν, σε προαιρετική βάση, να υποστηρίξουν τον Κώδικα παρουσιάζοντας:

- **Απτή συνεισφορά** (π.χ. κλαδικές κατευθυντήριες γραμμές, χάρτες πορείας, μελέτες)· ή
- **Φιλόδοξες δεσμεύσεις εκ μέρους των μελών τους.**

³ Συμπεριλαμβανομένων των ενώσεων σε κλαδικό/εθνικό/τοπικό επίπεδο.

Οι ενώσεις που επιθυμούν να αναλάβουν φιλόδοξες δεσμεύσεις εκ μέρους των μελών τους, πρέπει να ακολουθήσουν τις προδιαγραφές δεσμεύσεων που αναφέρονται στην ενότητα 3.2.2. Πρέπει να υποβάλλουν αναφορά για την εφαρμογή των δεσμεύσεών τους σε ετήσια βάση, εκτός εάν παρασχεθεί εύλογη αιτιολόγηση σχετικά με το γιατί απαιτείται διαφορετικό χρονοδιάγραμμα. Η αναφορά σε σχέση με τις δεσμεύσεις των ενώσεων εκ μέρους του μελών τους θα πρέπει να υποβάλλεται σε κάθε περίπτωση εντός μιας περιόδου δύο ετών. Οι εταιρείες που συμμετέχουν στη δέσμευση/στις δεσμεύσεις της ένωσης δεν πρέπει να υποβάλλουν την ίδια δέσμευση στο πλαίσιο του παρόντος Κώδικα με την εταιρική τους ιδιότητα.

Η απτή συνεισφορά και οι φιλόδοξες δεσμεύσεις (καθώς και οι αναφορές ελέγχου που συνδέονται με τις τελευταίες) των ενώσεων θα αναγνωρίζονται και θα δημοσιοποιούνται σε ειδικό ιστότοπο του Κώδικα.

b) **Οι μεμονωμένες εταιρείες** δεσμεύονται ότι θα:

- *παρουσιάσουν τουλάχιστον μία (1) φιλόδοξη, απτή και μετρήσιμη δέσμευση σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στην ενότητα 3.2*
- *παρέχουν μια ετήσια έκθεση της προόδου που σημειώθηκε, η οποία θα δημοσιεύεται σε έναν ελεύθερης πρόσβασης και ειδικό για τον σκοπό αυτό ιστότοπο.*

Οι ακόλουθες γενικές αρχές ισχύουν για όλους τους υπογράφοντες τον κώδικα:

- Δεδομένου του εύρους των δεσμεύσεων που περιγράφονται σε αυτόν τον προαιρετικό Κώδικα και της ετερογένειας των ενδιαφερόμενων μερών που συμμετέχουν, οι υπογράφοντες θα δεσμεύονται μόνο σε πεδία όπου μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στο πλαίσιο των εντολών, των δυνατοτήτων, των επιχειρησιακών λειτουργιών ή των στρατηγικών τους.
- Οι εταιρείες δεσμεύονται για την ανάληψη ενεργειών, όπως εκείνες που προβλέπονται ενδεικτικά στον παρόντα Κώδικα, με τρόπο που διασφαλίζει την πλήρη συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό και εθνικό δίκαιο ανταγωνισμού. Παραδείγματος χάριν, οι υπογράφοντες δεν πρέπει να συζητούν, να γνωστοποιούν ή να ανταλλάσσουν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες. Σε αυτές περιλαμβάνονται μη δημοσιοποιημένες πληροφορίες σχετικά με: τιμές, στρατηγική εμπορικής προώθησης και διαφήμισης, κόστος και έσοδα, εμπορικούς όρους και προϋποθέσεις με τρίτα μέρη (συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής αγορών), όρους προμήθειας, εμπορικά προγράμματα ή στρατηγική διανομής.

II. ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Ο παρών Κώδικας και οι υπογράφοντες τον κώδικα τηρούν τις ακόλουθες κατευθυντήριες αρχές:

1. Νομική συμμόρφωση

Όλοι οι υπογράφοντες και τα πρόσωπα που συμμετέχουν στην εκτέλεση πρωτοβουλιών στο πλαίσιο του παρόντος Κώδικα τηρούν πλήρως και θέτουν σε εφαρμογή όλους τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς, ειδικότερα τους ευρωπαϊκούς και εθνικούς κανόνες ανταγωνισμού.

Ο παρών Κώδικας και οι επακόλουθες δεσμεύσεις στο πλαίσιο αυτού λειτουργούν ως επιβεβαίωση της πρόθεσης των υπογραφόντων να στηρίξουν τις επιδιώξεις που προβλέπονται σε αυτόν, συμβάλλοντας στους γενικότερους στόχους της στρατηγικής «Από το Αγρόκτημα στο πιάτο» και της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Ο παρών προαιρετικός Κώδικας και οι επακόλουθες δεσμεύσεις στο πλαίσιο αυτού δεν είναι νομικά δεσμευτικές και δεν δημιουργούν επί του παρόντος ή στο μέλλον οποιοσδήποτε συμβατικές ή προσυμβατικές υποχρεώσεις σύμφωνα με οποιοδήποτε δίκαιο ή νομικό σύστημα. Καμία διάταξη στον παρόντα προαιρετικό Κώδικα και στις επακόλουθες δεσμεύσεις στο πλαίσιο αυτού δεν θα ερμηνεύεται ως διάταξη που δημιουργεί οποιαδήποτε ευθύνη, δικαιώματα, παραίτηση από δικαιώματα ή υποχρεώσεις για οποιαδήποτε μέρη ή ως διάταξη που απαλλάσσει οποιαδήποτε μέρη από τις νομικές υποχρεώσεις τους. Ο παρών προαιρετικός Κώδικας και οι επακόλουθες δεσμεύσεις στο πλαίσιο αυτού δεν θα ερμηνεύονται κατά κανέναν τρόπο ως διατάξεις για την αντικατάσταση, επέκταση ή ερμηνεία του ισχύοντος ή του μελλοντικού νομικού πλαισίου που διέπει τα συστήματα τροφίμων στην ΕΕ. Ο παρών προαιρετικός Κώδικας και οι επακόλουθες δεσμεύσεις στο πλαίσιο αυτού δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως ή να αποτελούν μέρος αποδεικτικών στοιχείων σε δικαστικές διαδικασίες.

2. Θετικό πνεύμα συνεργασίας

Ο παρών Κώδικας και οι υπογράφοντες τον κώδικα εργάζονται βάσει θετικών αξιών, όπως το ανοιχτό πνεύμα, η ανεκτικότητα και ο σεβασμός. Ο Κώδικας υποστηρίζει την ολιστική προσέγγιση διασφαλίζοντας τον πολύπλευρο διάλογο μέσω της συγκέντρωσης διαφόρων φορέων. Αυτό θα βοηθήσει στον προσδιορισμό, την ανταλλαγή και τη συνεισφορά σε ποικίλες διεθνείς, εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές πρωτοβουλίες που υποστηρίζουν τη

βιωσιμότητα των τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των έργων μιας ευρείας κοινότητας ενδιαφερόμενων μερών. Είναι προς το κοινό συμφέρον των υπογραφόντων να συνεργαστούν για να επιτύχουν τη συλλογική δέσμευση του παρόντος Κώδικα και να προσδιορίσουν τις κοινές προκλήσεις και ευκαιρίες.

3. Καλή πίστη και συλλογικότητα

Οι υπογράφοντες θα ενεργούν καλή τη πίστει και θα επικοινωνούν μεταξύ τους με αμοιβαίο σεβασμό και δίκαιο τρόπο κατά την εφαρμογή του παρόντος Κώδικα.

4. Συμμετοχικότητα

Όλοι οι υπογράφοντες έχουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν ενεργά στις εργασίες και να εκφράζουν τις απόψεις τους. Δεδομένου ότι η συνεργασία μεταξύ των φορέων των συστημάτων τροφίμων είναι το κλειδί για μια επιτυχημένη μετάβαση σε βιώσιμα συστήματα τροφίμων, ο παρών Κώδικας είναι ανοιχτός σε κάθε νέο υπογράφοντα έτσι ώστε να συμμετάσχουν όλοι οι συναφείς φορείς των συστημάτων τροφίμων στις εργασίες.

Οι υπογράφοντες αναγνωρίζουν ότι καθώς οι διάφοροι υπογράφοντες λειτουργούν με διαφορετικό τρόπο, έχουν διαφορετικά μεγέθη και επιχειρηματικά μοντέλα, χαρτοφυλάκια και βάσεις πελατών, ο Κώδικας επιτρέπει τη χρήση διαφορετικών προσεγγίσεων που θα συμβάλουν στην επίτευξη των επιδιώξεών του.

Καθώς πάνω από το 99% των φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων είναι ΜΜΕ, σύμφωνα με την αρχή «Σκέψου πρώτα σε μικρή κλίμακα», πρέπει να προσδιοριστούν οι ειδικότερες ανάγκες τους για την επιτυχημένη συμμετοχή και συμβολή στον Κώδικα.

5. Αποδεδειγμένη επιστημονική βάση

Στόχος των υπογραφόντων είναι να βασίζονται τη συνεισφορά τους στους στόχους του παρόντος Κώδικα σε ισχυρά επιστημονικά στοιχεία, όπου είναι διαθέσιμα.

6. Ασφάλεια των τροφίμων

Το νομικό σύστημα της ΕΕ για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές εξασφαλίζει ένα υψηλό επίπεδο ασφάλειας των προϊόντων τροφίμων και ζωοτροφών που κυκλοφορούν στην αγορά της ΕΕ, κάτι που απαιτεί συνεχείς προσπάθειες από όλους τους παράγοντες σε ολόκληρη την

αλυσίδα αξίας για τη διατήρησή του. Οι δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος Κώδικα δεν θα θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των τροφίμων και ζωοτροφών. Αντιθέτως, πρέπει να εφαρμόζουν τα υψηλά πρότυπα ασφάλειας των τροφίμων που τηρούνται από τους Ευρωπαϊούς φορείς και υποστηρίζονται από το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ.

7. **Διαφάνεια και λογοδοσία**

Οι υπογράφοντες υποβάλλουν αναφορές, εντός των ορίων των εντολών, των αρμοδιοτήτων και των δυνατοτήτων τους, σχετικά με τις δραστηριότητές τους για την επίτευξη των στόχων του παρόντος Κώδικα με διαφάνεια, συμβάλλοντας στην περιοδική αξιολόγηση της προόδου και της αποτελεσματικότητας του Κώδικα. Οι υπογράφοντες επιδιώκουν την ανταλλαγή γνώσεων, εμπειρογνωσίας και καλών πρακτικών σε όλα τα στάδια της αλυσίδας αξίας.

Όλοι οι υπογράφοντες έχουν πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που συνδέονται με το έργο του παρόντος Κώδικα (μεταξύ άλλων, στα θέματα ημερήσιας διάταξης, τα έγγραφα εργασίας και τα πρακτικά).

8. **Ενεργή συμμετοχή**

Όλοι οι υπογράφοντες παρέχουν στοιχεία και συνεισφέρουν στον Κώδικα στο πλαίσιο της αρμοδιότητας και του πεδίου εξειδίκευσής τους. Οι υπογράφοντες προσπαθούν να διασφαλίσουν τη συνεχή συμμετοχή και συνεισφορά στην επίτευξη των στόχων του Κώδικα.

III. ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

3.1 Κοινές επιδιώξεις και ενδεικτικές ενέργειες

Ο παρών Κώδικας επιδιώκει τη βελτίωση της βιωσιμότητας σε τρία επίπεδα:

- 1) Σε σχέση με τα μοντέλα κατανάλωσης τροφίμων για μια υγιή και βιώσιμη διατροφή
- 2) Στο πλαίσιο εσωτερικών διαδικασιών, λειτουργιών και οργάνωσης σε επίπεδο φορέων που δραστηριοποιούνται στα ενδιάμεσα στάδια της αλυσίδας αξίας
- 3) Σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, σε συνεργασία με πρωτογενείς παραγωγούς και άλλους φορείς

Για κάθε επίπεδο έχουν προσδιοριστεί κοινές επιδιώξεις (εκφραζόμενες σε μακροπρόθεσμους και βραχυπρόθεσμους στόχους) και ενδεικτικές ενέργειες που καλύπτουν συνολικά τους τρεις πυλώνες βιωσιμότητας (περιβαλλοντικό, κοινωνικό και οικονομικό). Όλοι οι φορείς που επιθυμούν να συνεισφέρουν στον παρόντα Κώδικα καλούνται να ευθυγραμμιστούν με τις κοινές επιδιώξεις που αναφέρονται στη συνέχεια. Επιπρόσθετα, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων (εταιρείες) μπορούν να αντλήσουν έμπνευση από τον κατάλογο ενδεικτικών ενεργειών κατά την επιδίωξη των στόχων.

Σε αυτό το πλαίσιο, προτείνεται στις εταιρείες, εάν έχουν τη δυνατότητα, να εφαρμόζουν διαδικασίες ελέγχου δέουσας επιμέλειας βάσει κινδύνου προκειμένου να προσδιορίσουν, να χαρτογραφήσουν και να προτεραιοποιήσουν μέτρα για την αντιμετώπιση δυσμενών περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων. Υπάρχουν διάφορες καθιερωμένες κατευθυντήριες γραμμές, αρχές, πρότυπα και πλαίσια σχετικά με τον έλεγχο δέουσας επιμέλειας και την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά/την εταιρική κοινωνική ευθύνη. Οι [«κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις υπεύθυνες γεωργικές αλυσίδες εφοδιασμού των FAO-ΟΟΣΑ»](#) είναι ένα διεθνώς αναγνωρισμένο παράδειγμα που παρέχει καθοδήγηση για τις ευρωπαϊκές εταιρείες και τις χώρες παραγωγής σχετικά με τη μείωση του κοινωνικού και περιβαλλοντικού κινδύνου στις αγροδιατροφικές αλυσίδες εφοδιασμού. Επίσης, αξίζει να εξεταστούν οι υπάρχουσες πρωτοβουλίες συνεργασίας σε προανταγωνιστικό στάδιο σχετικά με τον έλεγχο δέουσας επιμέλειας, π.χ. κλαδικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον εφοδιασμό και από κοινού προσδιορισμός των κινδύνων. Ένας ενδεικτικός κατάλογος κατευθυντήριων γραμμών και πρωτοβουλιών θα παρέχεται στον ιστότοπο του Κώδικα.

3.1.1 Προώθηση μοντέλων κατανάλωσης τροφίμων (για μια υγιή και βιώσιμη διατροφή)

Επιδιωκόμενος στόχος 1:

Υγιής⁴, ισορροπημένη και βιώσιμη διατροφή για όλους τους Ευρωπαίους καταναλωτές, που συμβάλλει κατά αυτόν τον τρόπο στη(ν):

- 1) Ανάσχεση της κακής διατροφής και των μη μεταδιδόμενων ασθενειών (ΜΜΑ) που σχετίζονται με τη διατροφή στην ΕΕ
- 2) Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της κατανάλωσης τροφίμων έως το 2030

Ο προαναφερόμενος επιδιωκόμενος στόχος αντλεί έμπνευση και συνδέεται άμεσα και έμμεσα με παγκόσμιους στόχους όπως διατυπώνονται από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) υπ' αρ. 2 (μηδενική πείνα), 3 (καλή υγεία και ευημερία), 4 (ποιοτική εκπαίδευση), 12 (βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση), 13 (δράση για το κλίμα), 14 (προστασία της θαλάσσιας ζωής), 15 (βιοποικιλότητα) και τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων. Σε επίπεδο ΕΕ, ο επιδιωκόμενος στόχος συνδέεται με διάφορες πρωτοβουλίες σε επίπεδο πολιτικών, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

⁴ Στο πλαίσιο του παρόντος Κώδικα, ισχύει ο ακόλουθος ορισμός για την «υγιή διατροφή» (από τις προαιρετικές κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την Παγκόσμια Επισιτιστική Ασφάλεια/CFS σχετικά με τα συστήματα τροφίμων και τη διατροφή): «Υγιής διατροφή είναι η διατροφή που είναι επαρκούς ποσότητας και ποιότητας για την επίτευξη της βέλτιστης ανάπτυξης και εξέλιξης όλων των ατόμων και την υποστήριξη των λειτουργιών και της σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας σε όλα τα στάδια της ζωής και των φυσιολογικών αναγκών. Η υγιής διατροφή είναι ασφαλής, ποικίλη, ισορροπημένη και βασίζεται σε θρεπτικά τρόφιμα. Συμβάλλει στην προστασία από την κακή διατροφή σε όλες τις μορφές της, συμπεριλαμβανομένου του υποσιτισμού, των ελλείψεων σε ιχνοστοιχεία, του υπερβάλλοντος βάρους και της παχυσαρκίας και μειώνει τον κίνδυνο μη μεταδοτικών ασθενειών που σχετίζονται με τη διατροφή. Το ακριβές προφίλ της υγιούς διατροφής ποικίλλει ανάλογα με τα χαρακτηριστικά ενός ατόμου (π.χ. ηλικία, φύλο, τρόπος ζωής και βαθμός φυσικής δραστηριότητας), τα γεωγραφικά, δημογραφικά, πολιτιστικά μοντέλα και συνθήκες, τις διατροφικές προτιμήσεις, τη διαθεσιμότητα τροφίμων από τοπικές, περιφερειακές και διεθνείς πηγές και τα διατροφικά έθιμα. [...]»

(συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής της ΕΕ «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», του ευρωπαϊκού νόμου για το κλίμα, του σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία), καθώς και το ευρωπαϊκό σχέδιο για την καταπολέμηση του καρκίνου, το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την παιδική παχυσαρκία 2014-2020, το πλαίσιο της ΕΕ για εθνικές πρωτοβουλίες όσον αφορά επιλεγμένα θρεπτικά συστατικά, η κοινή δράση «Best Re-Map», η στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού και άλλες.

Οι ακόλουθοι επιδιωκόμενοι στόχοι έχουν τεθεί:

a) Βελτιωμένα μοντέλα κατανάλωσης τροφίμων στην ΕΕ   b) Ένα διατροφικό περιβάλλον που διευκολύνει την επιλογή μιας υγιούς και βιώσιμης διατροφής

Για τον σκοπό αυτό, οι ακόλουθες ενδεικτικές ενέργειες⁵ έχουν προσδιοριστεί:

a) Βελτιωμένα μοντέλα κατανάλωσης τροφίμων στην ΕΕ

- Προτροπή για αυξημένη κατανάλωση φρούτων και λαχανικών, δημητριακών ολικής άλεσης, φυτικών ινών, ξηρών καρπών και οσπρίων, συμπεριλαμβανομένων των ποικιλιών τοπικής παραγωγής (π.χ. αυξάνοντας τη διαθεσιμότητά τους ή/και την πρόσβαση σε αυτές)
- Παροχή/προώθηση προϊόντων τροφίμων/γευμάτων που παράγονται με βιωσιμότερες μεθόδους (π.χ. βιολογικά τρόφιμα βιώσιμης παραγωγής, υψηλότερα πρότυπα καλής μεταχείρισης των ζώων, βιώσιμη αλιεία, υδατοκαλλιέργεια και προϊόντα από φύκια)
- Βελτίωση, όπου είναι εφικτό, της θρεπτικής σύστασης και του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των προϊόντων τροφίμων/γευμάτων, π.χ. μέσω της ανασύνθεσης των προϊόντων και της ανάπτυξης/καινοτομίας νέων προϊόντων
- Επανεξέταση ή/και προσφορά μιας σειράς μερίδων κατάλληλου μεγέθους με στόχο τη βιώσιμη κατανάλωση τροφίμων
- Προαγωγή της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών για μια υγιή, ισορροπημένη και βιώσιμη διατροφή, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης κατανάλωσης τροφίμων στο πλαίσιο ενός υγιούς και βιώσιμου τρόπου ζωής

⁵ Λαμβάνοντας υπόψη, όπου ενδείκνυται, διατροφικές οδηγίες με βάση τα τρόφιμα και (άλλες) συναφείς πολιτικές

b) Ένα διατροφικό περιβάλλον που διευκολύνει την επιλογή μιας υγιούς και βιώσιμης διατροφής

- Παροχή πληροφοριών για τα προϊόντα στους καταναλωτές με διαφάνεια και σε προαιρετική βάση, π.χ. μέσω ψηφιακών μέσων
- Εφαρμογή υπεύθυνων πρακτικών για την προώθηση και διαφήμιση των τροφίμων, π.χ. μέσω της εφαρμογής αυτορρυθμιζόμενων και συρριθμιζόμενων πρωτοβουλιών και προτύπων
- Προώθηση υγιών και βιώσιμων πρακτικών εστίασης
- Ενσωμάτωση βιώσιμων πρακτικών και ενός υγιούς τρόπου ζωής στον χώρο εργασίας
- Υποστήριξη τοπικών δράσεων για τη βελτίωση της διαθεσιμότητας/ της πρόσβασης σε μια υγιή και βιώσιμη διατροφή για όλους

ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΣ Επιδιωκόμενος στόχος 2:

Πρόληψη και μείωση της απώλειας και σπατάλης τροφίμων

(σε επίπεδο καταναλωτή, στο πλαίσιο των εσωτερικών λειτουργιών και σε όλα τα στάδια των αλυσίδων αξίας)

Ο προαναφερόμενος (οριζόντιος) **επιδιωκόμενος στόχος** αντλεί έμπνευση και συνδέεται άμεσα και έμμεσα με παγκόσμιους στόχους όπως διατυπώνονται από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) υπ' αρ. 2 (μηδενική πείνα), 6 (καθαρό νερό και αποχέτευση), 7 (φτηνή και καθαρή ενέργεια), 9 (βιομηχανία, καινοτομία και υποδομές), 12 (βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση), 13 (δράση για το κλίμα), 14 (προστασία της θαλάσσιας ζωής), 15 (βιοποικιλότητα), 17 (συνεργασίες) και τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων. Σε επίπεδο ΕΕ, ο επιδιωκόμενος στόχος συνδέεται με διάφορες πρωτοβουλίες σε επίπεδο πολιτικών, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού νόμου για το κλίμα, της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα, της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και του σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία), καθώς και η πλατφόρμα της ΕΕ για την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων.

Ο ακόλουθος **επιδιωκόμενος στόχος** έχει τεθεί σύμφωνα με τον [Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης \(ΣΒΑ\) 12.3](#):

Μείωση κατά 50% της σπατάλης τροφίμων κατά κεφαλή σε επίπεδο λιανικής πώλησης και καταναλωτή έως το 2030 και μειωμένες απώλειες τροφίμων στις αλυσίδες παραγωγής και εφοδιασμού τροφίμων στην ΕΕ

Για τον σκοπό αυτό, οι ακόλουθες ενδεικτικές ενέργειες έχουν προσδιοριστεί:

a) Στήριξη της βελτιωμένης διαχείρισης τροφίμων σε επίπεδο νοικοκυριού

- *Ανάληψη δράσεων που θα ωθήσουν τους καταναλωτές στη μείωση/πρόληψη της σπατάλης τροφίμων, όπως:*
 - *μέσω της υποστήριξης των πιο σκεπτόμενων αγορών*
 - *μέσω της παροχής μιας σειράς μεγεθών μερίδων, τρόπου σερβιρίσματος και συσκευασιών για την εξυπηρέτηση διαφορετικών τρόπων ζωής και οικιακών αναγκών*
- *Υποστήριξη, προώθηση ή ανάληψη πρωτοβουλιών για την ενημέρωση ή την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών με στόχο την πρόληψη και τη μείωση της σπατάλης τροφίμων (π.χ. οδηγίες αποθήκευσης, σχεδιασμός γευμάτων, σήμανση ημερομηνιών, συνταγές για περισσεύματα)*
- *Βελτιστοποίηση και ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων (π.χ. σε σχέση με τις συσκευασίες και τα συστατικά) για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων κατά τη μεταφορά, τη διανομή, την οικιακή αποθήκευση και τη χρήση*
- *Ανάπτυξη ή/και εφαρμογή ψηφιακών λύσεων και (άλλων) καινοτόμων μέσων επικοινωνίας για τη βελτίωση της ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων*

b) Ελαχιστοποίηση της σπατάλης και μείωση των απωλειών στις λειτουργίες και σε όλα τα στάδια των αλυσίδων αξίας⁶

- *Προσδιορισμός και εφαρμογή μέτρων για τη βελτίωση της ουσιαστικής αποτελεσματικότητας των διαδικασιών, π.χ. μέσω της διερεύνησης των αιτιών και των δυνατοτήτων πρόληψης και μείωσης της σπατάλης και της απώλειας τροφίμων*
- *Εφαρμογή κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την πρόληψη και τη μείωση της σπατάλης τροφίμων (συμπεριλαμβανομένης της μέτρησης), π.χ. των συστάσεων της πλατφόρμας της ΕΕ για την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων*

⁶Σύμφωνα με την ιεράρχηση της διαχείρισης της σπατάλης τροφίμων (βλ. [Ενημερωτικό σημείωμα για τη σπατάλη τροφίμων στην Ευρωπαϊκή Ένωση](#), Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2020).

- Προτεραιοποίηση της αναδιανομής πλεονασμάτων τροφίμων σε άτομα που έχουν ανάγκη, ανάλογα με την περίπτωση
- Βελτιστοποίηση της χρήσης πρώτων υλών μέσω της αναγνώρισης της αξίας τους
- Αποφυγή ή μείωση της παραγωγής επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων αντικαθιστώντας ή μειώνοντας τη χρήση τοξικών ουσιών και διασφάλιση της παραγωγικής χρήσης και της ασφαλούς απόρριψης των αποβλήτων
- Αύξηση ευαισθητοποίησης και κινητοποίηση πόρων, συμπεριλαμβανομένης της κυκλικής οικονομίας και της βιοοικονομίας, και επένδυση σε δεξιότητες και κατάρτιση του προσωπικού
- Βελτίωση της συνεργασίας κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων για την ελαχιστοποίηση των απωλειών και της σπατάλης τροφίμων μέσω της ενίσχυσης της δυνατότητας για καινοτομία, π.χ. με την ανάπτυξη νέων προϊόντων από συμπαραγόμενα προϊόντα ή απορριφθέντα προϊόντα

3.1.2 Βελτίωση της βιωσιμότητας των εσωτερικών διαδικασιών των κλάδων επεξεργασίας τροφίμων, λιανικής πώλησης τροφίμων, εστίασης και φιλοξενίας

Επιδιωκόμενος στόχος 3:

Μια κλιματικά ουδέτερη αλυσίδα τροφίμων στην Ευρώπη έως το 2050

Ο προαναφερόμενος επιδιωκόμενος στόχος αντλεί έμπνευση και συνδέεται άμεσα και έμμεσα με παγκόσμιους στόχους όπως διατυπώνονται στη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή και στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) υπ' αρ. 6 (καθαρό νερό και αποχέτευση), 7 (φτηνή και καθαρή ενέργεια), 12 (βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση), 13 (δράση για το κλίμα), 14 (προστασία της θαλάσσιας ζωής), 15 (βιοποικιλότητα), 17 (συνεργασίες), μεταξύ άλλων. Σε επίπεδο ΕΕ, ο επιδιωκόμενος στόχος συνάδει με τους στόχους του νόμου για το κλίμα σχετικά με τη μείωση κατά 55% των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030 και την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 και συνδέεται με διάφορες άλλες πρωτοβουλίες σε επίπεδο πολιτικών στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (όπως η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα, η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία) και τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη χρήση μεθόδων περιβαλλοντικού αποτυπώματος, μεταξύ άλλων.

Ο ακόλουθος επιδιωκόμενος στόχος έχει τεθεί:

Μείωση καθαρών εκπομπών ρύπων από ιδιολειτουργίες, συμβάλλοντας στον στόχο της μείωσης κατά 55% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην αλυσίδα τροφίμων της ΕΕ έως το 2030⁷ (βάσει επιστημονικής προσέγγισης)

Για τον σκοπό αυτό, οι ακόλουθες ενδεικτικές ενέργειες έχουν προσδιοριστεί:

a) Μείωση καθαρών εκπομπών ρύπων από ιδιολειτουργίες

- *Ανάλυση σημερινών εκπομπών, εντοπισμός απειλητικών σημείων και εφαρμογή ενεργειών/λύσεων για τη μείωση των εκπομπών στις ιδιολειτουργίες, π.χ.:*

⁷ Σε σχέση με τα επίπεδα του 1990.

- Μείωση της χρήσης ενέργειας και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης για την παραγωγή μέσω της χρήσης τεχνολογιών μειωμένης ενεργειακής έντασης και χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (π.χ. εξηλεκτρισμός, χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θέρμανση και ψύξη)
- Αύξηση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (π.χ. ηλιακή ενέργεια, αιολική ενέργεια, βιώσιμη βιομάζα, συμπαραγόμενα προϊόντα)
- Βελτίωση της αποδοτικότητας των εφοδιαστικών λειτουργιών (logistics) (π.χ. μέσω της προώθησης έξυπνων εφοδιαστικών λύσεων, τοπικών αλυσίδων αξίας/προμηθειών)
- Εφαρμογή βιώσιμων λύσεων βιοοικονομίας συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην κυκλική οικονομία

Επιδιωκόμενος στόχος 4:

Μια βελτιστοποιημένη κυκλική και αποδοτική από πλευράς πόρων αλυσίδα τροφίμων στην Ευρώπη

Ο προαναφερόμενος **επιδιωκόμενος στόχος** αντλεί έμπνευση και συνδέεται άμεσα και έμμεσα με παγκόσμιους στόχους όπως διατυπώνονται από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) υπ' αρ. 6 (καθαρό νερό και αποχέτευση), 7 (φτηνή και καθαρή ενέργεια), 9 (βιομηχανία, καινοτομία και υποδομές), 12 (βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση), 13 (δράση για το κλίμα), 14 (προστασία της θαλάσσιας ζωής), 15 (βιοποικιλότητα), 17 (συνεργασίες), μεταξύ άλλων. Σε επίπεδο ΕΕ, ο επιδιωκόμενος στόχος συνδέεται με διάφορες πρωτοβουλίες σε επίπεδο πολιτικών, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία, του ευρωπαϊκού νόμου για το κλίμα, της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα και της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο») και η σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη χρήση μεθόδων περιβαλλοντικού αποτυπώματος, μεταξύ άλλων.

Οι ακόλουθοι **επιδιωκόμενοι στόχοι** έχουν τεθεί:

α) Βελτιωμένη αποδοτικότητα από πλευράς πόρων στις ιδιολειτουργίες, συμβάλλοντας στη βιώσιμη, αποδοτική χρήση και διαχείριση ενεργειακών και φυσικών πόρων στις λειτουργίες έως το 2030

b) Βελτιωμένη βιωσιμότητα των συσκευασιών τροφίμων και ποτών, επιδιώκοντας την επίτευξη κυκλικής οικονομίας σε σχέση με όλες τις συσκευασίες έως το 2030

Για τον σκοπό αυτό, οι ακόλουθες **ενδεικτικές ενέργειες** έχουν προσδιοριστεί:

a) Βελτίωση της αποδοτικότητας από πλευράς πόρων στις ιδιολειτουργίες

- Εξέταση της χρήσης μεθόδων περιβαλλοντικού αποτυπώματος ή άλλων μεθόδων αξιολόγησης του κύκλου ζωής για προϊόντα ή/και εταιρείες με στόχο τη μέτρηση των επιπτώσεων
- Προσδιορισμός και εφαρμογή μέτρων για:
 - ο Βελτίωση των ενεργειακών επιδόσεων **ΒΛ. ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΟ ΣΤΟΧΟ 3**
 - ο Βελτίωση της αποδοτικής χρήσης υδάτων (π.χ. πρακτικές διαχείρισης υδάτων, ποιότητα λυμάτων, αποκατάσταση και επαναχρησιμοποίηση υδάτων)
 - ο Μείωση απωλειών και σπατάλης τροφίμων **ΒΛ. ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΟ ΣΤΟΧΟ 2**

b) Βελτίωση της βιωσιμότητας των συσκευασιών τροφίμων και ποτών

- Προσδιορισμός, ανάπτυξη ή/και προώθηση της εφαρμογής πιο βιώσιμων λύσεων για τις συσκευασίες⁸, π.χ. εκείνων που στοχεύουν σε:
 - ο αυξημένη αποδοτικότητα χρήσης των συσκευασιών/υλικών συσκευασίας (π.χ. μέσω (της ανάπτυξης) λύσεων επαναχρησιμοποίησης και επαναπλήρωσης)
 - ο μεγαλύτερη δυνατότητα ανακύκλωσης των συσκευασιών τροφίμων
 - ο αυξημένη παρουσία ανακυκλωμένων ή/και ανανεώσιμων υλικών στις συσκευασίες τροφίμων
 - ο αυξημένη αποκομιδή των απορριμμάτων συσκευασιών
- Στήριξη της καινοτομίας για συστήματα συσκευασιών που έχουν συνολικά καλύτερες περιβαλλοντικές επιδόσεις
- Στήριξη, προώθηση ή ανάληψη πρωτοβουλιών για την ενημέρωση ή την έγερση ευαισθητοποίησης των καταναλωτών προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία απορριμμάτων και να διασφαλιστεί η προσήκουσα απόρριψη των απορριμμάτων συσκευασιών τροφίμων
-

⁸ Λαμβάνοντας υπόψη τη λειτουργικότητα των συσκευασιών (ασφάλεια των τροφίμων, ποιότητα, δυνατότητα μεταφοράς των τροφίμων), την τεχνολογική εφικτότητα και την οικονομική βιωσιμότητα.

Επιδιωκόμενος στόχος 5:

Διατηρούμενη, συμμετοχική και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, απασχόληση και αξιοπρεπής εργασία για όλους

Ο προαναφερόμενος **επιδιωκόμενος στόχος** αντλεί έμπνευση και συνδέεται άμεσα και έμμεσα με παγκόσμιους στόχους όπως διατυπώνονται από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) υπ' αρ. 1 (μηδενική φτώχεια), 3 (καλή υγεία και ευημερία), 4 (ποιοτική εκπαίδευση), 5 (ισότητα των φύλων), 6 (καθαρό νερό και αποχέτευση), 7 (φτηνή και καθαρή ενέργεια), 8 (αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη), 9 (βιομηχανία, καινοτομία και υποδομές), 10 (λιγότερες ανισότητες), 12 (βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση), 13 (δράση για το κλίμα), 14 (προστασία της θαλάσσιας ζωής), 15 (βιοποικιλότητα), 17 (συνεργασίες) και τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων. Σε επίπεδο ΕΕ, ο επιδιωκόμενος στόχος συνδέεται με διάφορες πρωτοβουλίες σε επίπεδο πολιτικών, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και της ευρωπαϊκής βιομηχανικής στρατηγικής), ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, , το θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη (Σύμφωνο της ΕΕ για τις δεξιότητες), μεταξύ άλλων, καθώς και με την ευρωπαϊκή πλατφόρμα ενδιαφερόμενων μερών για την κυκλική οικονομία και με τον καθιερωμένο κοινωνικό διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.

Οι ακόλουθοι **επιδιωκόμενοι στόχοι** έχουν τεθεί:

- a) Βελτιωμένη ανθεκτικότητα και ανταγωνιστικότητα των εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε οποιοδήποτε στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων έως το 2030**
- b) Ποιοτικές θέσεις εργασίας, ειδικευμένο εργατικό δυναμικό και ασφαλείς και συμμετοχικοί χώροι εργασίας για όλους**

Για τον σκοπό αυτό, οι ακόλουθες **ενδεικτικές ενέργειες** έχουν προσδιοριστεί:

- a) Βελτίωση της ανθεκτικότητας και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων
 - *Στροφή της νέας επιχειρηματικής ανάπτυξης/των νέων επιχειρηματικών μοντέλων προς τη βιωσιμότητα των τροφίμων*

- Συμμετοχή σε προγράμματα έρευνας και καινοτομίας για τη βιωσιμότητα των τροφίμων
- Επένδυση στη δημιουργία μακροπρόθεσμης βιώσιμης αξίας

b) Στήριξη ενός ειδικευμένου εργατικού δυναμικού και παροχή ασφαλών και συμμετοχικών χώρων εργασίας για όλους

- Στήριξη της κατάρτισης, της αναβάθμισης των δεξιοτήτων ή/και της απόκτησης νέων δεξιοτήτων για τους εργαζόμενους
- Ενίσχυση της διαφορετικότητας, της ισότητας και της συμμετοχής στον χώρο εργασίας
- Επιδίωξη της συνεχούς βελτίωσης των συνθηκών εργασίας, π.χ. επενδύοντας στην υγεία και την ασφάλεια/την εργονομία για τη δημιουργία ασφαλέστερων χώρων εργασίας για όλους

3.1.3 Βελτίωση της βιωσιμότητας της αλυσίδας αξίας των τροφίμων σε σχέση με τους πρωτογενείς παραγωγούς και λοιπούς παράγοντες

Επιδιωκόμενος στόχος 6:

Δημιουργία βιώσιμης αξίας στην ευρωπαϊκή αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων μέσω της συνεργασίας

Ο προαναφερόμενος **επιδιωκόμενος στόχος** αντλεί έμπνευση και συνδέεται άμεσα και έμμεσα με παγκόσμιους στόχους όπως διατυπώνονται από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) υπ' αρ. 1 (μηδενική φτώχεια), 2 (εξάλειψη της πείνας), 3 (καλή υγεία και ευημερία), 4 (ποιοτική εκπαίδευση), 7 (φτηνή και καθαρή ενέργεια), 8 (αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη), 9 (βιομηχανία, καινοτομία και υποδομές), 10 (λιγότερες ανισότητες), 12 (βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση), 13 (δράση για το κλίμα), 14 (προστασία της θαλάσσιας ζωής), 15 (βιοποικιλότητα), 17 (συνεργασίες) και τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων. Σε επίπεδο ΕΕ, ο στόχος συνδέεται με διάφορες πρωτοβουλίες σε επίπεδο πολιτικών, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και της ευρωπαϊκής βιομηχανικής στρατηγικής), το θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη (Σύμφωνο της ΕΕ για τις δεξιότητες), μεταξύ άλλων, καθώς και με την ευρωπαϊκή πλατφόρμα ενδιαφερόμενων μερών για την κυκλική οικονομία και με τον καθιερωμένο κοινωνικό διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.

Οι ακόλουθοι **επιδιωκόμενοι στόχοι** έχουν τεθεί:

- a) Βελτιωμένη ανθεκτικότητα και ανταγωνιστικότητα των εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε οποιοδήποτε στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων έως το 2030
- b) Συνεχής πρόοδος για την επίτευξη βιώσιμης παραγωγής, συμβάλλοντας στη βιώσιμη διαχείριση και την αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων έως το 2030 και τη βελτίωση της καλής μεταχείρισης των ζώων

Για τον σκοπό αυτό, οι ακόλουθες **ενδεικτικές ενέργειες** έχουν προσδιοριστεί:

a) Στήριξη της βελτιωμένης ανθεκτικότητας και ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας εφοδιασμού

- Ενίσχυση των σχέσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού και δημιουργία κοινής αξίας με συνεργάτες/προμηθευτές σε όλα τα στάδια της αλυσίδας εντοπίζοντας συνέργειες και ευκαιρίες για συνεργασία, π.χ. σε σχέση με τα εξής:
 - Προαγωγή της μεταφοράς τεχνολογίας και γνώσης (π.χ. ολοκληρωμένες τεχνικές καλλιέργειας)
 - Συμμετοχή σε κοινά έργα έρευνας και καινοτομίας σε προανταγωνιστικό στάδιο (π.χ. προϊόν/διαδικασία/τεχνολογία από κοινού καινοτομίας)
 - Συμμετοχή στην ανάπτυξη ικανοτήτων, την κατάρτιση, την παροχή συμβουλών και την ανάπτυξη δεξιοτήτων
 - Ενίσχυση της υιοθέτησης ψηφιακών λύσεων και σύγχρονων τεχνολογιών
 - Ανάπτυξη κοινών μεθόδων και πρακτικών ανταλλαγής δεδομένων για τη μέτρηση των επιπτώσεων της αλυσίδας εφοδιασμού

b) Ενίσχυση της βιώσιμης παραγωγής

- Προώθηση και στήριξη της καινοτομίας ή/και της αυξημένης χρήσης βιώσιμων πρακτικών γεωργίας, υδατοκαλλιέργειας και αλιείας⁹ σε συνεργασία με αγρότες/αλιείς, στοχεύοντας ειδικότερα στα εξής:
 - τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής (π.χ. μέσω της μείωσης των εκπομπών ρύπων και των απωλειών θρεπτικών στοιχείων)
 - τη βελτίωση της βιοποικιλότητας
 - την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας και της αποτελεσματικής χρήσης των πόρων
 - την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη βελτίωση των μέσων διαβίωσης των αγροτών (π.χ. διαφοροποίηση των καλλιεργειών)
 - τη βελτίωση της καλής μεταχείρισης των ζώων και της υγείας του ανθρώπου και των ζώων (π.χ. μέσω της προαγωγής της υπεύθυνης χρήσης φαρμάκων στα ζώα, της προσέγγισης «Μία υγεία»)
 - τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων (όπως γαίες, εδάφη και αποθέματα ιχθύων)

⁹ Π.χ. σε σχέση με την αναγεννητική γεωργία, τις βιολογικές καλλιέργειες, την αγροδασοπονία, την αγροοικολογία, την ανθρακοδεσμευτική γεωργία, τη βιώσιμη αλιεία, τα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα κ.τ.λ.

- Στήριξη της βιώσιμης χρήσης παρασιτοκτόνων και λιπασμάτων συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη διατήρηση της επισιτιστικής ασφάλειας και της ανθεκτικότητας των τροφίμων

Επιδιωκόμενος στόχος 7:

Βιώσιμος εφοδιασμός των αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων

Ο προαναφερόμενος **επιδιωκόμενος στόχος** αντλεί έμπνευση και συνδέεται άμεσα και έμμεσα με παγκόσμιους στόχους όπως διατυπώνονται από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) υπ' αρ. 1 (μηδενική φτώχεια), 2 (μηδενική πείνα), 4 (ποιοτική εκπαίδευση), 7 (φτηνή και καθαρή ενέργεια), 8 (αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη), 10 (λιγότερες ανισότητες), 12 (βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση), 13 (δράση για το κλίμα), 14 (προστασία της θαλάσσιας ζωής), 15 (βιοποικιλότητα), 17 (συνεργασίες) και τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων. Σε επίπεδο ΕΕ, ο επιδιωκόμενος στόχος συνδέεται με διάφορες πρωτοβουλίες σε επίπεδο πολιτικών, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα και της ευρωπαϊκής βιομηχανικής στρατηγικής), μεταξύ άλλων.

Οι ακόλουθοι **επιδιωκόμενοι στόχοι** έχουν τεθεί:

- a) **Μετασηματισμένες αλυσίδες εφοδιασμού εμπορευμάτων που δεν συμβάλλουν στην αποψίλωση, την υποβάθμιση των δασών και την καταστροφή των βιοτόπων και που διατηρούν και προστατεύουν τα οικοσυστήματα υψηλής αξίας και τη βιοποικιλότητα**
- b) **Βελτιωμένες κοινωνικές επιδόσεις των (παγκόσμιων) αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων**

Για τον σκοπό αυτό, οι ακόλουθες **ενδεικτικές ενέργειες** έχουν προσδιοριστεί:

- a) **Μετασηματισμός των αλυσίδων εφοδιασμού εμπορευμάτων**
 - Προαγωγή της βιώσιμης προμήθειας υλικών σε σχέση με τους (άμεσους) προμηθευτές, εντός ή εκτός της ΕΕ

- Προτροπή για την υιοθέτηση επιστημονικά θεμελιωμένων προγραμμάτων πιστοποίησης της βιωσιμότητας των τροφίμων (συμπεριλαμβανομένων των ιχθύων και των αλιευτικών προϊόντων)
- Προσδιορισμός και συνεισφορά σε κατάλληλες λύσεις και στρατηγικές με στόχο:
 - τη στήριξη, τη διατήρηση και την προστασία των βιοτόπων και της βιοποικιλότητας
 - την πρόληψη, τη μείωση ή την επανόρθωση των αρνητικών επιπτώσεων των λειτουργιών σε αέρα, ξηρά, έδαφος, ύδατα και δάση
 - αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων που δεν εμπλέκονται σε έργα αποψίλωσης/μετατροπής για μη δασικές χρήσεις
 - τη δασοφύτευση
 - τη βιώσιμη χρήση της γης

b) Βελτίωση των κοινωνικών επιδόσεων των (παγκόσμιων) αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων

- Προσδιορισμός και αντιμετώπιση των σημαντικότερων ελλείψεων κοινωνικής βιωσιμότητας σε όλα τα στάδια της αλυσίδας αξίας των τροφίμων που επηρεάζουν τις πιο ευάλωτες ομάδες
- Προαγωγή των αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας, της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία σε σχέση με τους προμηθευτές
- Προτροπή για την υιοθέτηση επιστημονικά θεμελιωμένων προγραμμάτων πιστοποίησης/ελέγχου της βιωσιμότητας των τροφίμων (συμπεριλαμβανομένων των ιχθύων και των αλιευτικών προϊόντων) σε σχέση με τις κοινωνικές επιδόσεις

3.2 Πλαίσιο για φιλόδοξες δεσμεύσεις από τις εταιρείες

Κάθε εταιρεία που επιθυμεί να επιδείξει ηγετικό πνεύμα και πρωτοποριακές φιλοδοξίες προκειμένου να συνδράμει στους επιδιωκόμενους στόχους που προσδιορίστηκαν στο γενικό μέρος του παρόντος Κώδικα μπορεί να αναλάβει φιλόδοξες δεσμεύσεις σχετικά με θέματα βιωσιμότητας που άπτονται του κλάδου της. Οι δεσμεύσεις αυτές θα λειτουργούν συμπληρωματικά ως προς τις γενικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στον παρόντα Κώδικα. Η παρούσα ενότητα θέτει το πλαίσιο για τις εν λόγω δεσμεύσεις.

3.2.1 Επιλέξιμες εταιρείες

Προτρέπουμε όλες τις επιχειρήσεις, μικρές και μεγάλες, που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των συστημάτων τροφίμων να υποβάλουν δεσμεύσεις σε σχέση με τις δραστηριότητές τους και τις επιπτώσεις αυτών. Επίσης, οι επιχειρήσεις στις οποίες τα τρόφιμα αποτελούν μόνο ένα μέρος των δραστηριοτήτων τους μπορούν να υποβάλουν δεσμεύσεις στο πλαίσιο του παρόντος Κώδικα, αλλά οι εν λόγω δεσμεύσεις πρέπει κατά προτίμηση να αφορούν μόνο το μέρος της δραστηριότητάς τους που άπτεται των τροφίμων.

Για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται τόσο εντός όσο και εκτός ΕΕ, οι δεσμεύσεις ισχύουν κατ' αρχήν για τις πωλήσεις/δραστηριότητες εντός ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων που σχετίζονται με τις αλυσίδες εφοδιασμού τους εκτός ΕΕ (και που συνδέονται με τις εν λόγω πωλήσεις/δραστηριότητες). Κατ' επιλογή τους, οι εταιρείες μπορούν να υποβάλουν δεσμεύσεις που αφορούν τις συνολικές παγκόσμιες πωλήσεις/δραστηριότητές τους (και τις συναφείς αλυσίδες εφοδιασμού).

3.2.2 Προδιαγραφές δεσμεύσεων

Οι δεσμεύσεις που υποβάλλονται στο πλαίσιο του παρόντος Κώδικα θα πρέπει:

- a. να είναι **φιλόδοξες, απτές, ποσοτικές όπου είναι δυνατόν και μετρήσιμες**
- b. να **εξετάζουν τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και υγειονομικές διαστάσεις της βιωσιμότητας**, παρόλο που ορισμένα θέματα μπορεί να έχουν προτεραιότητα υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται η αρχή του «μη βλάπτειν» σε σχέση με τις άλλες διαστάσεις.

- c. να εστιάζουν σε θέματα στα οποία η εταιρεία έχει τον μεγαλύτερο κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο¹⁰.
- d. να συνεισφέρουν στους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (κατά κύριο λόγο, της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα και του σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία) και των **παγκόσμιων συμφωνιών**, όπως η συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) και οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ¹¹, και να **συνάδουν με τους επιδιωκόμενους στόχους** που περιγράφονται στον παρόντα Κώδικα.
- e. να **αφορούν την περίοδο τουλάχιστον έως το 2025 και κατά προτίμηση έως το 2030**, ενώ για μερικές πτυχές (κυρίως τις περιβαλλοντικές) συστήνεται να υπάρχει (επίσης) ένα πιο μακροπρόθεσμο όραμα για το 2040/2050.

Κατά την υποβολή της δέσμευσης/των δεσμεύσεών τους, οι εταιρείες θα πρέπει να παρέχουν ένα συνοπτικό έγγραφο¹² με:

- το σκεπτικό που περιγράφει γιατί επιλέχθηκαν ορισμένα θέματα.
- το κίνητρο για τους ποσοτικούς στόχους σε σχέση με τη δέσμευση/τις δεσμεύσεις.
- τους δείκτες/κύριους δείκτες επιδόσεων (KPI) που θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της πρόοδου σε σχέση με τη δέσμευση/τις δεσμεύσεις βάσει γενικά αποδεκτών μεθόδων, όπου είναι δυνατό και όπου είναι διαθέσιμες¹³.
- τη βάση αναφοράς επί της οποίας θα ελέγχεται η πρόοδος, που δεν θα πρέπει να είναι προγενέστερη του 2015 (σύμφωνα με το πλαίσιο των ΣΒΑ του ΟΗΕ) εκτός από ορισμένες

¹⁰ Για παράδειγμα, όπως προσδιορίζονται μέσω μιας ανάλυσης ουσιαστικότητας. Οι ΜΜΕ μπορούν να ακολουθήσουν μια λιγότερο προηγμένη προσέγγιση για τον προσδιορισμό των πεδίων προτεραιότητας.

¹¹ Όταν το επικείμενο παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα εγκριθεί στην προσεχή Διάσκεψη των μερών της Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλομορφία (CBD COP15), θα πρέπει να επιδιωχθεί η συμφωνία και με αυτό όσον αφορά τις δεσμεύσεις που υποβάλλονται μετά από εκείνη την ημερομηνία.

¹² Σε περίπτωση που οι δεσμεύσεις υποβληθούν πριν από τις 15 Ιουλίου 2021, το έγγραφο που περιέχει το σκεπτικό και το κίνητρο μπορεί να υποβληθεί αργότερα, αλλά πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

¹³ Ακολουθούν (ενδεικτικά) παραδείγματα των εν λόγω δεικτών και μεθόδων: Μέθοδος περιβαλλοντικού αποτυπώματος οργανισμού (OEF), σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) ή ισοδύναμο (Πρόγραμμα Δημοσιοποίησης Άνθρακα/Carbon Disclosure Project, Επιστημονικός Στόχος/Science Based Target) για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ, δείκτες της Παγκόσμιας πρωτοβουλίας αναφοράς (Global reporting initiative), μέθοδος της ΕΕ για τη μέτρηση της σπατάλης τροφίμων και δείκτες του Ellen MacArthur Foundation για τα πλαστικά και την ανακύκλωση. Για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ή/και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, διεξάγεται μέτρηση των συνολικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τη διάρκεια του πλήρους κύκλου ζωής των επιπτώσεων της εταιρείας ή/και των συνολικών πωληθέντων προϊόντων¹³.

πτυχές (κυρίως κλιματικές) για τις οποίες ως βάση αναφοράς μπορεί να ληφθεί το 1990 (τουλάχιστον).

- τη διευκρίνιση σχετικά με το εάν αυτή η υποβολή αφορά δέσμευση/δεσμεύσεις που ανελήφθησαν πριν από την έκδοση του Κώδικα Δεοντολογίας ή εάν αφορά νέα δέσμευση/δεσμεύσεις.¹⁴

Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) μπορούν, εάν χρειάζεται, να χρησιμοποιήσουν απλούστερους δείκτες που είναι καταλληλότεροι για το είδος της επιχείρησης και της δέσμευσης/των δεσμεύσεών τους.

3.2.3 Έλεγχος των δεσμεύσεων και αναφορά

Οι μεγάλες εταιρείες¹⁵ εκδίδουν ετήσια έκθεση σχετικά με την πρόοδο των δεσμεύσεών τους. Η ετήσια έκθεση υποβάλλεται κάθε χρόνο πριν από τα τέλη Απριλίου.

Η εν λόγω έκθεση θα πρέπει να είναι, κατά προτίμηση, μια σύνοψη με σχετικά αποσπάσματα από την τελευταία διαθέσιμη έκθεση της εταιρείας για τα περιβαλλοντικά, κοινωνικά και σχετικά με τη διακυβέρνηση (ΠΚΔ) κριτήριά της ή από την έκθεση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών ή την έκθεση εταιρικής βιωσιμότητας της εταιρείας (NFRD / CSRD)¹⁶ ή/και οποιοσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες που θα επιτρέψουν την αξιολόγηση της προόδου που σημειώνεται από τις εταιρείες σε σχέση με τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν στο πλαίσιο του παρόντος Κώδικα.

Όταν οι δεσμεύσεις αφορούν παγκόσμιες πωλήσεις/δραστηριότητες, οι εταιρείες μπορούν να εκδώσουν παγκόσμιες εκθέσεις. Όταν οι δεσμεύσεις αφορούν πωλήσεις/δραστηριότητες στην ΕΕ, οι εκθέσεις θα πρέπει να αφορούν στον μέγιστο δυνατό βαθμό τις δραστηριότητες στην ΕΕ.

Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που δεν έχουν τη δυνατότητα υποβολής ετήσιας έκθεσης μπορούν να εκδίδουν απλουστευμένες εκθέσεις κάθε δύο ή τρία έτη σχετικά με τις δεσμεύσεις τους και δεδομένα που αντιστοιχούν στις δραστηριότητές τους.

¹⁴ Οι εταιρείες μπορούν να υποβάλουν υφιστάμενες δεσμεύσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δεσμεύσεις συνάδουν με τις προαναφερθείσες προδιαγραφές.

¹⁵ Ως μεγάλες εταιρείες ορίζονται οι εταιρείες που δεν είναι ΜΜΕ (εισαγωγή συνδέσμου για τον ορισμό των ΜΜΕ)

¹⁶ Εάν η Ευρωπαϊκή Ένωση καθιερώσει νέα νομικά δεσμευτικά πρότυπα ή μεθόδους αναφοράς, οι εταιρείες θα πρέπει να συμμορφωθούν με αυτά.

3.2.4 Κοινοποίηση των δεσμεύσεων και των εκθέσεων προόδου

Οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν οι εταιρείες (συμπεριλαμβανομένου του εγγράφου που περιέχει το σκεπτικό σχετικά με την επιλογή των θεμάτων και το ποσοτικό κίνητρο), καθώς και οι εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο των δεσμεύσεών τους θα δημοσιοποιούνται σε έναν ιστότοπο ελεύθερης πρόσβασης που υφίσταται ειδικά για αυτόν τον Κώδικα.

3.2.5 Διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου των δεσμεύσεων

Πέρα από τη διαδικασία αναφοράς που περιγράφεται πιο πάνω, οι εταιρείες που έχουν υποβάλει δεσμεύσεις θα καλούνται να παρουσιάσουν την πρόοδό τους στην ευρύτερη κοινότητα των ενδιαφερόμενων μερών στην πλατφόρμα συνεργασίας (βλ. ενότητα 4.1) που συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο. Η διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου των δεσμεύσεων περιγράφεται αναλυτικότερα στην ενότητα 4.2.

3.3 Πρόσφορες συνθήκες

Η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» αναγνωρίζει ότι ένα πρόσφορο περιβάλλον μπορεί να συμβάλει στη διευκόλυνση, την πιο αποτελεσματική εφαρμογή και την επιτάχυνση των δράσεων βιωσιμότητας που αναλαμβάνουν οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων. Μεταξύ άλλων, η έρευνα και καινοτομία, η τεχνολογία και η μεταφορά γνώσης, καθώς και η παιδεία (π.χ. για τη βελτίωση των γνώσεων του πληθυσμού σχετικά με τα τρόφιμα), παίζουν σημαντικό ρόλο στην πορεία προς την ανάπτυξη βιώσιμων συστημάτων τροφίμων.

Για αυτόν τον λόγο, μια αρχική ομάδα «πρόσφορων παραγόντων» θα προσδιοριστεί και θα δημοσιευτεί στον ιστότοπο του Κώδικα. Στόχος είναι να μπορέσουν οι εν λόγω πρόσφοροι παράγοντες να υποστηρίξουν όλες τις κατηγορίες φορέων στην πορεία προς την επίτευξη των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων επιδιωκόμενων στόχων που ορίζονται στον Κώδικα. Παρόλο που οι φορείς θεωρούν ότι οι εν λόγω πρόσφοροι παράγοντες είναι καθοριστικοί για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων που ορίζονται στο παρόντα Κώδικα, οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται στα πλαίσια του Κώδικα δεν μπορούν να εξαρτώνται από τους προσδιοριζόμενους πρόσφορους παράγοντες.

Κατά τη διαδικασία της εφαρμογής του παρόντος Κώδικα, πρέπει να εξεταστούν περαιτέρω κάποιες επιπρόσθετες, πιο στοχευμένες πρωτοβουλίες στήριξης για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων και ενεργειών που ορίζονται στον Κώδικα.

IV. ΌΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

4.1 Διακυβέρνηση

Ο παρών Κώδικας βασίζεται σε τρία επίπεδα διακυβέρνησης:

1. Πλατφόρμα συνεργασίας

- a. Η πλατφόρμα συνεργασίας έχει συμβουλευτικό ρόλο
- b. Είναι ανοικτή για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (υπογράφοντες και μη) και τις δημόσιες αρχές
- c. Συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο (παράλληλα με την ετήσια συνδιάσκεψη που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ «Από το αγρόκτημα στο πιάτο»)
- d. Συντονίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με τη υποστήριξη της ομάδας συνδέσμου (βλ. ακολούθως)
- e. Λαμβάνει τακτικές ενημερώσεις από τις διασκέψεις της ομάδας υπογραφόντων (βλ. ακολούθως) και έχει την ευκαιρία να παρέχει σχόλια και προτάσεις αναφορικά με τη συνεχή εφαρμογή του Κώδικα
- f. Βασικοί στόχοι:
 - Να γνωριστούν καλύτερα τα ενδιαφερόμενα μέρη και να ενισχυθεί η αμοιβαία κατανόηση
 - Να προαχθεί ενεργά η επικοινωνία και οι συνεργασίες στην πλατφόρμα μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών με στόχο την επίτευξη των στόχων του παρόντος Κώδικα
 - Να προαχθεί και να διευκολυνθεί η παρουσίαση, η αναγνώριση και η ανταλλαγή καλών πρακτικών
 - Να υπάρξει ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με νέες μελέτες, έργα, ...
 - Να υπάρξει ελεύθερη ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την πρόοδο στην εφαρμογή του Κώδικα (αναφορικά με τις δεσμεύσεις του)
 - Να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των φορέων όπου είναι δυνατό, ιδιαίτερα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι μεγαλύτερες εταιρείες μπορούν να καθοδηγήσουν τις ΜΜΕ όσον αφορά την πορεία βιωσιμότητας

- Να καλλιεργηθεί ο ευρωπαϊκός διάλογος μεταξύ όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών και των δημόσιων αρχών και να προαχθούν οι συνεργασίες μεταξύ δημόσιων αρχών, ιδιωτικών οργανισμών και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών

2. Ομάδα υπογραφόντων

- Η ομάδα υπογραφόντων έχει τον ρόλο του υπεύθυνου λήψης αποφάσεων αναφορικά με τον Κώδικα (κυρίως σχετικά με οποιαδήποτε αναθεώρηση/επικαιροποίηση του Κώδικα μετά από πρόταση/προτάσεις της ομάδας συνδέσμου (βλ. ακολούθως)).
- Αποτελείται από τους υπογράφοντες τον παρόντα Κώδικα.
- Διοργανώνει μία ή περισσότερες συνεδριάσεις, π.χ. κοινές εκδηλώσεις ή ειδικά σεμινάρια υπό τη μορφή εργαστηρίων στα οποία μπορεί να προσκληθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, με στόχο να προαχθούν και να εξελιχθούν οι εργασίες στο πλαίσιο του Κώδικα.
- Μπορεί να υποβάλλει προτάσεις και ιδέες σχετικά με πρωτοβουλίες/θέματα για τη συνεδρίαση/τις συνεδριάσεις της πλατφόρμας συνεργασίας, μέσω της ομάδας συνδέσμου

(Οι περαιτέρω διαδικασίες θα συμφωνηθούν από την ομάδα υπογραφόντων κατά την πρώτη της συνεδρίαση)

3. Ομάδα συνδέσμου (συνεργασία μεταξύ Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εκλεγμένων υπογραφόντων)

- Η ομάδα συνδέσμου έχει προπαρασκευαστικό/συντονιστικό ρόλο
- Αποτελείται από φυσικά πρόσωπα από την ομάδα υπογραφόντων *(οι περαιτέρω διαδικασίες θα συμφωνηθούν από την ομάδα υπογραφόντων κατά την πρώτη της συνεδρίαση)* και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Έχει τις εξής αρμοδιότητες:
 - Προετοιμάζει προτάσεις προς υποβολή στην ομάδα υπογραφόντων για την αναθεώρηση/επικαιροποίηση του Κώδικα, εάν και όποτε ενδείκνυται
 - Συνδράμει στις προετοιμασίες για τη διοργάνωση της συνεδρίασης/των συνεδριάσεων της πλατφόρμας συνεργασίας
 - Ενεργεί ως συνομιλητής μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ομάδας υπογραφόντων

4.2 Γενικός έλεγχος και αξιολόγηση του Κώδικα

Οι ετήσιες εκθέσεις που υποβάλλονται από εταιρείες/ενώσεις καθώς και τα σχόλια και οι παρατηρήσεις από τα ενδιαφερόμενα μέρη στην πλατφόρμα συνεργασίας θα αποτελέσουν τη βάση για την αξιολόγηση της προόδου/του αντίκτυπου των υποβαλλόμενων δεσμεύσεων. Η πρώτη αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί στα τέλη του 2022 με την ενεργή συμμετοχή της πλατφόρμας συνεργασίας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι ετήσιες αξιολογήσεις των υποβαλλόμενων δεσμεύσεων, καθώς και το αποτέλεσμα των διασκέψεων στην πλατφόρμα συνεργασίας, των συνεδριάσεων των υπογραφόντων και της ομάδας συνδέσμου θα αποτελέσουν τη βάση για τη γενικότερη αξιολόγηση της προόδου και της αποτελεσματικότητας του Κώδικα. Βάσει αυτής, θα ληφθεί η απόφαση για τη συνέχιση ή μη του Κώδικα.

4.3 Ρήτρα εξαίρεσης

- Κάθε υπογράφων μπορεί να αποφασίσει ανά πάσα στιγμή να εξαιρεθεί από τον παρόντα Κώδικα.
- Σε αυτή την περίπτωση, θα ειδοποιήσει εγγράφως την ομάδα υπογραφόντων.
- Η παραίτηση τίθεται σε ισχύ αμέσως μετά τη λήψη της ειδοποίησης.

4.4 Θέση σε ισχύ

Ο παρών Κώδικας τίθεται σε ισχύ κατά τη στιγμή της υπογραφής του από τουλάχιστον μία (1) ευρωπαϊκή ένωση που δραστηριοποιείται στα ενδιάμεσα στάδια της αλυσίδας αξίας τροφίμων και από τουλάχιστον μία (1) εταιρεία/ένωση που δραστηριοποιείται στα ενδιάμεσα στάδια της αλυσίδας αξίας τροφίμων και προσυπογράφει το πλαίσιο φιλόδοξων δεσμεύσεων.

Υπεγράφη στις Βρυξέλλες, στις 5 Ιουλίου 2021